

Innst. S. nr. 222

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

St.prp. nr. 53 (2004-2005)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om endra plan for utbygging og drift av Statfjordfeltet og plan for anlegg og drift av Tampen Link

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Olje- og energidepartementet legg i proposisjonen fram endra plan for utbygging og drift av Statfjordfeltet, omtala som Statfjord seinfase-prosjektet, og plan for anlegg og drift av gasseksportørleidningen Tampen Link.

Utbygging og drift av Statfjord seinfase

Olje- og energidepartementet viser til at Statfjord, som vart bygt ut i perioden 1976 til 1985, er det største oljefeltet i Nordsjøen, og ligg på avgrensingslina for kontinentalsokkelen mellom Noreg og Storbritannia. Utnytting og -transport av petroleum frå Statfjordfeltet er regulert av Statfjordtraktaten.

Statfjord seinfaseprosjektet inneber at produksjonen frå feltet skal leggjast om frå olje til gass gjennom trykkavlastning i reservoara, som krev omfattande modifikasjonar og ombygging av plattformene. Boring av nye brønningar skal ta til i januar 2006 og vil halde fram til 2011. Frå 2007 vil gass bli eksportert til Storbritannia via ein ny gasseksportørleidning, Tampen Link.

Statfjord seinfaseprosjektet gjer det mogleg å forlenge produksjonen frå feltet til ca. 2018, og ein ventar at utvinningsgraden vil auke til 68 pst. for olje og 74 pst. for gass, som er svært høgt både i nasjonal og internasjonal samanheng. Reservane som kjem inn under seinfaseprosjektet, det vil seie produksjon frå og med 2005, utgjer om lag 80 mill. Sm³ oljeekvivalentar (o.e.). Så sant at seinfaseprosjektet blir sett i verk, blir det mogleg å produsere store delar av reservane som er att,

primært gass. Desse reservane vil ikkje bli like godt utnytta utan eit slikt prosjekt.

Dei totale investeringane som knyter seg til Statfjord seinfase-prosjektet, er av operatøren, Statoil, sett til 16,1 mrd. 2005-kroner. Statoils utrekningar viser at Statfjord seinfase er eit lønnsamt prosjekt med ein noverdi på 9,9 mrd. kroner (7 pst. diskonteringsrente, før skatt).

Operatøren har utarbeidd ei konsekvensutgreiing for Statfjord seinfase-prosjektet. Konsekvensutgreiinga gjev ei oversikt over verknader som ein ventar at gjennomføringa av endra plan for utbygging og drift av Statfjordfeltet vil få for anna næringsverksemd og allmenne interesser, medrekna naturmiljøet. Utgreiinga viser mellom anna korleis det er teke omsyn til miljøet gjennom utforminga av tekniske løysingar. Utgreiinga peikar òg på framlegg frå rettshavarane til tiltak for å bøte på problem.

Operatøren har vidare blant anna utført studiar av elektrifisering av Statfjordfeltet. Konklusjonen av studiane er at elektrifisering må reknast som eit uaktuelt tiltak for Statfjord seinfaseprosjektet på grunn av uforvarleg høge investeringskostnader. Energibehovet for feltet vil dessutan bli vesentleg redusert på grunn av seinfaseprosjektet.

Utgreiinga har vore til offentleg høyring, og det har ifylgje departementet ikkje kome fram noko som skulle tilseie at endra PUD for Statfjordfeltet ikkje bør bli godkjend.

Operatøren opplyser at Statfjord seinfaseprosjektet vil gje ein samla sysselsetjingsverknad på 79 300 årsverk i perioden 2005-2026, om lag 44 300 i utbyggingsfasen, 19 500 i driftsfasen og 15 500 i avslutningsfasen. Årsverka vil kome i Statoils driftsorganisasjon på land og til havs og i leverandørindustrien.

Olje- og energidepartementet sluttar seg til vurderingar frå Oljedirektoratet ang. geofaglege, -reservoarmessige, utbyggingstekniske, miljømessige og økonomiske forhold i samband med Statfjord seinfase-

prosjektet. Departementet set fylgjande vilkår for godkjenning, jf. petroleumsløva § 10-18 andre -leddet:

- Rettshavarane skal gjennomføre ein ny -forkastingsanalyse for dei forkastingane som er kritiske for dei regionale trykkeffektane som følgjer av Statfjord seinfase-prosjektet, og som skal leggast fram for Oljedirektoratet innan 31. desember 2005.
- Operatøren skal overvake den regionale trykkutviklinga etter oppstarten av nedblåsinga, og resultatata skal formidlast regelmessig til dei utvinningsløyva som blir påverka av trykkfallet i Statfjordfeltet. Operatøren skal utarbeide ein plan for innhald og gjennomføring av overvakinga, som skal leggast fram for Oljedirektoratet til godkjenning innan 1. mars 2006.

Med utgangspunkt i utrekningane som ligg til grunn i den endra utbyggingsplanen for Statfjordfeltet, meiner Olje- og energidepartementet at Statfjord seinfase-prosjektet er samfunnsøkonomisk lønnsamt og robust. Departementet meiner òg at prosjektet kan gjennomførast innanfor akseptable rammer for miljø og tryggleik.

Hovudtrekka i endra plan for utbygging og drift av Statfjordfeltet er elles omtala i proposisjonen.

Anlegg og drift av Tampen Link

Tampen Link er ein planlagd rørleidning mellom Statfjordfeltet og FLAGS-rørleidningen på britisk kontinentalsokkel, og som gjer transport av rikgass fra Statfjord til St. Fergus i Storbritannia mogleg. Dette er den føretrekte eksportløyvinga for gass frå Statfjord seinfase-prosjektet. I tillegg til å ha kapasitet til å transportere den norske delen av gassen som blir produsert på Statfjord, skal rørleidningen dimensjonert for å kunne eksportere andre gassvolum til Storbritannia.

Ferdigstillingsdatoen for Tampen Link fell saman med oppstartsdatoen for gasseksport frå Statfjord seinfase-prosjektet, som er planlagd til oktober 2007.

Tampen Link er omfatta av "Rammeavtale mellom Norge og Storbritannia om legging og drift av samt jurisdiksjon over undersjøiske -tilknytningsrørledningar" av 25. august 1998. Det inneber at utbygginga av Tampen Link krev løyve frå begge lands styresmakter.

Dei totale investeringane med å byggje Tampen Link-rørleidningen, inkludert undervassaktivitet og modifikasjonar på Statfjord B, er estimerte til 1,49 mrd. 2005-kroner.

Operatøren Statoil har utarbeidd ei konsekvensutgreiing for Tampen Link, og i høyringsfråsegnene til denne har det ikkje kome fram noko som tilseier at plan for anlegg og drift av Tampen Link ikkje bør bli godkjend.

Med utgangspunkt i dei økonomiske utrekningane som ligg til grunn i plan for anlegg og drift (PAD) meiner departementet at utbygginga av Tampen Link er eit samfunnsøkonomisk lønnsamt og robust prosjekt. Utbygginga gjer det mogleg å gjennomføre Statfjord seinfase-prosjektet, og den vil vere viktig for å auke fleksibiliteten i det norske gasstransportsystemet.

Departementet meiner at utbygginga kan gjennomførast innanfor akseptable rammer for miljøet, fiskeria og tryggleiken.

Olje- og energidepartementet gjev fylgjande vilkår for at Tampen Link blir bygd:

1. Tampen Link-fasilitetane skal innlemmast i Gassled, seinast når drifta av Tampen Link startar opp.
2. Statoil ASA skal vere operatør for Tampen Link fram til oppstarten av gassfyllinga i rørleidningen. Gassco AS skal då overta som operatør.
3. Skifte av operatør krev godkjenning frå departementet.
4. Dei generelle reglane for tilgjenge og tariffar fastsette av styresmaktene vil gjelde for Tampen Link.
5. Løyvet til Tampen Link gjeld til 30. september 2032.

Hovudtrekka i plan for anlegg og drift av Tampen Link er elles omtala i proposisjonen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Grethe G. Fossum, Rolf Terje Klungland og Synnøve Konglevoll, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Siri A. Meling og Leif Frode Onarheim, fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland og Jørund Leknes, fra Kristelig Folkeparti, Ingmar Ljones og lederen Bror Yngve Rahm, og fra Senterpartiet, Inger S. Enger, viser til at Regjeringen i denne proposisjonen legger frem endret plan for utbygging og drift av Statfjordfeltet og plan for anlegg og drift av Tampen Link.

Utbygging og drift av Statfjord seinfase

Komiteen viser til at rettighetshaverne i Statfjord Unit har behov for å forlengje utvinningstillatelsen utover 2009 som følge av planer om forlenget drift av feltet. Disse planene innebærer at produksjonen skal legges om fra olje til gass gjennom trykkavlastning i reservoarene.

Statfjord seinfaseprosjektet innebærer at det er mulig å forlengje produksjonen fra feltet til ca. år 2018, og at forventet utvinningsgrad vil øke til 68 pst. for olje og 74 pst. for gass. Forlenget levetid og økt utvinningsgrad er viktige målsettinger for norsk petroleumspolitik, og komiteen er meget fornøyd med det foreliggende prosjektet og viser til at forventet utvinningsgrad er høy både i nasjonal og internasjonal sammenheng.

Komiteen viser til at prosjektet vurderes å ha en robust økonomi, og at de samlede investeringer beløper seg til 16,1 mrd. 2005-kroner. Videre viser komiteen til at prosjektet vil ha en betydelig sysselsettingsvirkning i løpet av perioden 2005-2026.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, understreker at Olje- og

energidepartementet vurderer prosjektet til å kunne gjennomføres innenfor akseptable rammer for miljø og sikkerhet.

Flertallet viser til at det er blitt utarbeidet en konsekvensutredning for prosjektet der blant annet konsekvenser for annen næringsvirksomhet og allmenne interesser, herunder naturmiljø, har blitt belyst. Konsekvensutredningen har vært på offentlig høring. Flertallet viser til at det gjennom denne prosessen ikke har fremkommet momenter som gjør at prosjektet ikke bør godkjennes.

Som følge av at feltet ligger på grenselinjen mellom Norge og Storbritannia, viser komiteen til at endret plan for utbygging og drift for Statfjordfeltet må godkjennes av styresmaktene i begge land i henhold til Statfjordtraktaten av 16. oktober 1979.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det er første gang denne metoden brukes på norsk sokkel for å øke utvinningsgraden. De utvinnbare tillegsvolumene i Statfjord senfase tilsvarer et mellomstort felt på norsk sokkel; 32 milliarder kubikkmeter gass, 25 millioner fat olje og 60 millioner fat kondensat.

Disse medlemmer anser det som svært positivt at det investeres i økt utvinningsgrad og reduserte utslipp på norsk sokkel.

Disse medlemmer registrerer at Statoil vil utvikle og ta i bruk ny teknologi som reduserer utslippene av NO_x med 30 pst., og CO₂ med 25 pst. i forhold til i dag. Videre vil strømbehovet bli redusert, og rensingen av vann vil bli betydelig bedre. Det er imidlertid ikke godt nok slik at Norge når sine NO_x-forpliktelser, at null utslipp til sjø blir en realitet og CO₂ deponeres og tas i bruk som trykkstøtte for økt utvinning.

Disse medlemmer påpeker at miljøforbedringene i forbindelse med Statfjord senfase først og fremst skjer på grunn av avgiftsregimet og miljøkrav på norsk sokkel. Dette viser at ved å legge rammebetingelsene til rette for miljøinvesteringer, så vil oljeselskapene respondere. Dette bør i langt sterkere grad gjøres for å realisere elektrifisering og bruk av klimagassen CO₂ i meroljeutvinningen på Statfjord og ellers på norsk sokkel.

Disse medlemmer viser i den forbindelse til Dokument nr. 8:39 (2003-2004) - forslag fra stortingsrepresentantene Hallgeir H. Langeland, Ingvild Vaggen Malvik, Øystein Djupedal, Inge Ryan og Lena Jensen, om en mer aktiv politikk for økt utvinningsgrad og bedre ressursutnyttelse på norsk sokkel samt lavere lokale og globale miljøutslipp.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2006 foreslå tiltak som sørger for at Statfjord elektrifiseres, tar i bruk deponering av klimagassen CO₂ for meroljeutvinning og realiserer null utslipp til sjø i forbindelse med Statfjord senfaseprosjektet."

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i St.prp. nr. 65 (2002-2003) sa:

"Norsk offshorerettet verkstedsindustri konkurranseevne er blitt svekket de siste årene, blant annet på grunn av dyre lønnsoppgjør, høy rente og høy kronkurs. Store forskjeller i lønnskostnader for industriarbeidere mellom norske verksteder og deres konkurrenter innenfor EØS-området har medført at norske verksteder i mindre grad enn tidligere kan møte konkurransen fra land med relativt lave industriarbeiderlønnninger når det gjelder oppdrag med stor andel av fabrikkasjon. Videre kan offentlig støtte i flere konkurrentland bidra til å øke konkurranseforskjellene ytterligere. Ulike nasjonale krav til HMS på byggeplasser i Europa samt klimatiske forskjeller kan i visse situasjoner også bidra til å påvirke norske offshorerettede verksteders konkurransesituasjon."

Disse medlemmer er fortsatt bekymret for konkurranseevnen til norsk verkstedindustri, og har merket seg at Statoil har tildelt viktige kontrakter i Snøhvitutbyggingen til utenlandske leverandører. Disse medlemmer mener dette, i tillegg til å sette arbeidsplasser i fare, kan hemme utviklingen av norsk miljøteknologi for økt utvinningsgrad, CO₂-deponering og null utslipp til sjø.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener at staten skal bruke sin eiermakt til å sikre at kvalifiserte norske leverandører ikke blir forbigått ved tildeling av kontrakter. Myndighetene må aktivt sikre at selskap som tildeles verftskontrakter til norsk sokkel, ikke mottar statssubsidier og oppfyller norske krav til HMS og arbeidstakerrettigheter.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen etablere ordninger som sikrer at selskap som tildeles verftskontrakter til norsk sokkel, ikke mottar statssubsidier og oppfyller norske krav til HMS og arbeidstakerrettigheter."

Anlegg og drift av Tampen Link

Komiteen viser til at Tampen Link er en planlagt rørledning mellom Statfjordfeltet og FLAGS-rørledningen på britisk kontinentsokkel, som vil muliggjøre transport av rikgass til St.Fergus i Storbritannia. Rørledningen planlegges ferdigstilt innen oktober 2007. Denne rørledningen vil dimensjoneres for gassvolum utover produksjonen på Statfjordfeltet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til Olje- og energidepartementets vurdering av Tampen Link som et samfunnsøkonomisk, lønnsomt og robust prosjekt. Videre har flertallet merket seg at denne løsningen gjør det økonomisk mulig å realisere Statfjord senfaseprosjektet, samtidig som det bidrar til å øke fleksibiliteten i det norske gasstransportssystemet.

Flertallet viser til at det er foretatt konsekvensutredning av prosjektet og at en høringsrunde er gjennomført.

Flertallet har merket seg de innvendinger som er kommet mot at riktiggass transporteres til Storbritannia og frykten for at dette vil redusere vår mulighet til innenlands verdiskaping. Flertallet har forståelse for disse synspunkter, men vil understreke at operatøren har foretatt analyser av ulike alternativer for gass-transportløsninger. Det påpekes at det ikke er tilstrekkelig eksisterende transportkapasitet for den forventede gassmengden fra Statfjord senfaseprosjektet i det norske transport- og prosesseringssystemet (Gassled område A - Statpipe og Kårstø). Om Statpipe/Kårstø ble valgt som eksportløsning istedenfor Tampen Link, ville investeringene knyttet til gasseksportløsning fra Statfjord senfase øke med minimum 1,2 mrd kroner. Investeringer i Statpipe/Kårstø-alternativet vil ikke gi lønnsomhet i Statfjord-senfaseprosjektet. Det er de kommersielle selskapene selv som har ansvaret for å komme frem til transportløsninger og avsetning av sin gass på markedsmessige vilkår. Myndighetene bør heller ikke instruere et selskap til å investere i løsninger det ikke er investeringsvillighet for, eller å pålegge noen selskap å avsette eller transportere sin gass et utvalgt sted.

Flexibilitet i transportsystemene kan utnyttes til å optimalisere verdien av norsk gass til det markedet som gir høyest pris. Flertallet vil understreke behovet for å utnytte infrastrukturen på en mest mulig effektiv måte. Kostnadsnivået er en sentral utfordring for å sikre langsiktig utvikling av petroleumsressursene. Effektive løsninger bidrar til å gjøre norsk sokkel attraktiv for investeringer og dermed sikre høy, langsiktig aktivitet.

Flertallet viser til at Olje- og energidepartementet stiller seg bak denne vurderingen.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at langsiktig ilandføring av riktiggass til Norge er avgjørende for å opprettholde og utvikle norsk terminal-, fraksjonerings- og petrokjemisk industri.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til Regjeringens forslag om å transportere riktiggass direkte fra feltet til St.Fergus i Storbritannia. Dette bryter med at riktiggass fra norsk sokkel til nå har vært ilandført til Norge og behandlet i norske terminalanlegg. Disse medlemmer mener Regjeringens forslag i proposisjonen innebærer en åpning for en (varig) riktiggass-lekkasje i Tampen-området, som vil redusere Norges mulighet til innenlands verdiskaping, og som vil kunne få negative konsekvenser for norsk terminalindustri og petrokjemisk industri.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet,

viser til det betydelige engasjement som både LO, NHO og Norsk Gassforum har vist med hensyn til ilandføring av riktiggass fra sokkelen, og viser i den forbindelse til brev fra de foran nevnte organisasjoner til Stortinget og de politiske partiene datert 21. januar 2005.

Flertallet viser også til brev til Stortinget angående foreliggende sak, datert 23. mai 2005, signert fylkesordførerne i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Nordland. Brevet uttrykker stor uro over den transportløsning som er foreslått for Statfjord senfase.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet understreker at Regjeringens forslag om å muliggjøre transport av gass til St.Fergus i Storbritannia kan stå i veien for målet om økt bruk av naturgass innenlands til å sikre verdiskaping og sysselsetting i framtida.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet registrerer at Statoil, som operatør og største eier, lar sin andel av gassen gå til St.Fergus. Dette styrker etter disse medlemmers syn økonomien i "riktiggass-lekkasjen" fra Tampen Link. Sett ut fra norske muligheter til industriutvikling, samt norsk økonomi, er en slik beslutning svært uheldig og lite forståelig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil peke på at Statoil har full anledning til å ta sin gass gjennom Statpipe til Kårstø uavhengig av hva de andre eierselskapene vil. Statoil valgte etter disse medlemmers mening en slik beslutning for sine gassvolumer i Skarv i Norskehavet, noe som bidro til at Skarv får en "norsk transportløsning".

Disse medlemmer er informert om at det for Statoil er liten forskjell i lønnsomheten mellom en "norsk løsning" til Kårstø og St.Fergus-løsningen. For statens direkte interesser (SDØE/Petoro) gir Kårstø-løsningen best økonomi pga. SDØE/Petoros eierskap i de norske transportsystemene. Når Petoro på vegne av SDØE i denne situasjonen aksepterer en løsning til St.Fergus, betyr det etter disse medlemmers syn at Norge i praksis "sponser" en rørledning som tar verdifull riktiggass bort fra norsk industri og inn i britisk industri.

Disse medlemmer viser videre til at St.prp. nr. 53 (2004-2005) ikke inneholder samfunnsøkonomiske vurderinger av effektene av at en betydelig mengde riktiggass går til utlandet uten behandling i norske terminalanlegg, og at riktiggassen dermed heller ikke blir tilgjengelig for norsk petrokjemisk industri.

Disse medlemmer vil påpeke at dette ut fra Regjeringens næringsnøytrale politikk ikke er overraskende, men peke på at dette er en svakhet med den foreliggende proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er forundret over Arbeiderpartiets handlemåte og merknader i denne sak. Stortinget behandlet for kort tid siden både Gassmeldingen (St.meld. nr. 47 (2003-2004)), samt Dokument nr. 8:9 (2003-2004) fra Arbeiderpartiet, som omhandlet nettopp råvaresituasjonen for norsk gassbehandlingsindustri og petrokjemisk industri.

Disse medlemmer finner grunn til å minne om at Arbeiderpartiet da ikke støttet verken sitt eget forslag som var fremmet for å utarbeide strategier for å sikre råstofftilgangen, eller de innspill som kom fra LO/Nopef om å analysere tilførselsituasjonen for norsk gassindustri i et langsiktig perspektiv, der sammenhengen mellom ulike utbyggings- og transportløsninger for naturgass, og den effekt ulike løsninger vil ha på mulighetene for industrielle effekter på land, skulle vurderes.

Disse medlemmer minner om både merknader om disse spørsmål som Fremskrittspartiet sto alene om, samt forslag fremmet av Fremskrittspartiet som Arbeiderpartiet aktivt stemte imot under Stortingets behandling (jf. Innst. S. nr. 135 (2004-2005)), og registrerer at Arbeiderpartiet også denne gang skifter mening i slike viktige spørsmål fra dag til dag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil peke på at det i forbindelse med utredninger av transportløsninger ikke stilles krav til oljeselskapene om samfunnsøkonomiske analyser av de ulike løsninger som utredes. Det kreves heller ikke analyser av hvilke effekter ulike løsninger vil ha for industriell utvikling på land. Disse medlemmer finner dette uheldig, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere å pålegge oljeselskapene å legge fram samfunnsøkonomiske analyser/vurderinger av de ulike transportløsninger som utredes i framtidige utbyggingsaker."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Dokument nr. 8:9 (2003-2004) - forslag fra stortingsrepresentantene Rolf Terje Klungland, Asmund Kristoffersen, Sigvald Oppebøen Hansen og Tore Nordtun om utarbeidelse av strategier som kan bidra til at norsk gassbehandlingsindustri og petrokjemisk industri får tilgang på råvarer.

Disse medlemmer viser til sine merknader i Innst. S. nr. 167 (2002-2003). Her viste komiteens flertall, bestående av alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, til at bare en liten del (ca. 1 pst.) av naturgassen Norge produserer, brukes innenlands. Komiteen understreket den gang betydningen av å øke bruken av gass i Norge.

Økt bruk av naturgass kan danne grunnlaget for flere arbeidsplasser, økt verdiskaping, mer forskning, ny industriutvikling, økt energiproduksjon, samt at gassen kan bli en viktig innsatsfaktor i forbrennings- og transportsektoren. Flertallet viste også i Innst. S. nr. 167

(2002-2003) til at de påviste gassressursene på sokkelen gjør Norge til en stor gassprodusent de neste femti til hundre årene. Å ta en større del av gassen i bruk i industriell sammenheng vil derfor legge grunnlaget for helt nødvendige langsiktige industriarbeidsplasser.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Statoil er en kommersiell aktør som skal omsette sin gass på markedsmessige vilkår basert på kommersielle forhandlinger. Disse medlemmer viser til at Regjeringen ikke kan pålegge Statoil å avsette eller transportere sin gass et spesielt sted. At staten er en majoritetseier i Statoil, kan ikke forsvare at Statoil skal velge en dyrere løsning for avsetning av sin gass enn de andre selskapene.

Disse medlemmer vil videre påpeke at dette synspunkt også er i tråd med den brede politiske enighet som vekslende regjeringer har ført på dette området.

Hvis gassen fra Statfjord senfase-prosjektet skal sendes til Kårstø, vil dette medføre tilleggsinvesteringer på 1,2 mrd. kroner, siden det ikke er nok ledig kapasitet i Kårstøanleggene. At Skarv ser ut til å bli eksportert via Kårstø, vil fylle opp kapasiteten på Kårstø ytterligere.

Disse medlemmer viser til at den norske petroleumsvirksomheten er organisert ved at de operative aktivitetene gjennomføres av kommersielle selskaper. Disse selskapenes ønske om høyest mulig verdiskaping og effektivitet vil i kombinasjon med et godt rammeverk også gi den høyeste verdiskaping og effektivitet for samfunnet.

Videre vil disse medlemmer påpeke at kostnadsnivået på kontinentalsokkelen er høyt og høyere enn sammenlignbare petroleumsprovinser. At norsk sokkel går over i en mer moden fase, gjør kostnadsnivået til en stadig viktigere utfordring for langsiktig aktivitet. At myndighetene svekker forutsigbarheten og påfører selskapene dyre krav er således uheldig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at en ved alle tidligere valg av transportløsninger for gass har gjort en helhetlig vurdering, der også hensynet til norsk næringsliv, industriell utvikling og distriktpolitiske interesser har telt med, jf. petroleumsloven § 1-2. Det har vært et viktig prinsipp i petroleumsforvaltningen at ressursene skal være under norsk kontroll, og at verdiskapingen i hovedsak skal skje i Norge. Disse medlemmer mener at planene for Tampen Link bryter med dette prinsippet. Det er et markert brudd med tidligere forvaltning når uprosessert rikgass er planlagt eksportert direkte til Storbritannia. Disse medlemmer mener at eksport av opprosesert rikgass undergraver potensialet for innenlands verdiskaping og reduserer grunnlaget for langsiktige arbeidsplasser i Norge.

Disse medlemmer mener det er behov for en helhetlig gjennomgang av norsk gassinfrastruktur og norsk gassforvaltning. Gassrørledningene har lang

levetid, og de vil spille en viktig rolle for å styre forvaltningen av norsk gass framover. Det er nødvendig å se flere felt og større områder i sammenheng når en skal etablere framtidige transportløsninger. Disse medlemmer mener det er viktig at vi holder fast på at det er breie samfunnsmessige vurderinger som skal ligge til grunn for de vedtak som fattes. Kortsiktige bedriftsøkonomiske kriterier må ikke bli enerådende. Disse medlemmer mener at utbyggingsløsningene må ses i forhold til industrielle muligheter, og bidra til å sikre velferd, sysselsetting og et bedre miljø. Distriktpolitiske interesser må også veie tungt, slik at fylker og regioner kan nyte godt av naturressursene som hentes opp utenfor egen kyst. Det må sørges for at det blir utreda aktuelle ilandføringsmuligheter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å utarbeide en stortingsmelding der det legges opp til en helhetlig gjennomgang av norsk gassinfrastruktur og norsk gassforvaltning. Det ses på framtidige transportløsninger for norsk gass der de samfunnsmessige sidene tillegges betydelig vekt."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen etablere ordninger som sikrer at selskap som tildeles verfts kontrakter til norsk sokkel, ikke mottar statssubsidier og oppfyller norske krav til HMS og arbeidstakerrettigheter.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen vurdere å pålegge oljeselskapene å legge fram samfunnsøkonomiske analyser/

vurderinger av de ulike transportløsninger som utredes i framtidige utbyggingsaker.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2006 foreslå tiltak som sørger for at Statfjord elektrifiseres, tar i bruk deponering av klimagasen CO₂ for meroljeutvinning og realiserer null utslipp til sjø i forbindelse med Statfjord senfaseprosjektet.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

Stortinget samtykkjer i at Olje- og energidepartementet godkjenner endra plan for utbygging og drift av Statfjordfeltet.

II

Stortinget samtykkjer i at Olje- og energidepartementet gjev løyve til plan for anlegg og drift av Tampen Link.

III

Stortinget samtykkjer i at Petoro AS, som er rettshavar for statens deltakardel (SDØE), kan delta i anlegg og drift av Tampen Link.

IV

Stortinget ber Regjeringen om å utarbeide en stortingsmelding der det legges opp til en helhetlig gjennomgang av norsk gassinfrastruktur og norsk gassforvaltning. Det ses på framtidige transportløsninger for norsk gass der de samfunnsmessige sidene tillegges betydelig vekt.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 1. juni 2005

Bror Yngve Rahm
leder

Siri A. Meling
ordfører

